

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра гісторыі беларускай літаратуры

БРЫТВІЧ
Алена Аляксандраўна

ВОБРАЗ РОДНАГА КРАЮ Ў ВЕРЛІБРАХ МАКСІМА ТАНКА
60-Х – ПАЧАТКУ 90-Х ГАДОЎ XX СТАГОДДЗЯ

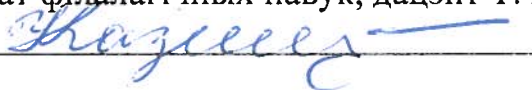
Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
старшы выкладчык
Л. У. Карпава

Дапушчана да абароны

«1» чэрвеня 2017 г.

Заг. кафедры гісторыі беларускай літаратуры
кандыдат філалагічных навук, дацэнт Т. П. Казакова

Мінск, 2017

РЭФЕРАТ

Вобраз роднага краю ў верлібрах Максіма Танка 60-х – пачатку 90-х гадоў XX стагоддзя

Аб’ём дыпломнай працы – складае 60 старонак, спіс выкарыстаных крыніц – 62 пазіцыі, дадатак.

Ключавыя словы – паэзія, паэт, творы, верлібр, свабодны верш, радзіма, родны край, гісторыя, культура, прырода.

Аб’ект даследавання – танкаўскія свабодныя вершы, напісаныя паэтам ў 60-х – пачатку 90-х гадоў XX стагоддзя.

Прадмет даследавання – мастацкая спецыфіка верлібраў М. Танка, якія адлюстроўваюць вобраз роднага краю.

Мэта даследавання – аналіз танкаўскіх верлібраў, якія аднаўляюць вобраз роднага краю, на ідэйна-тэматычным, праблемным і фармальна-паэтычным ўзроўнях структуры мастацкага твора.

Задачы даследавання:

1. Вывучыць наяўныя публікацыі айчынных даследчыкаў, прысвечаныя асэнсаванню інтэлектуальнай спадчыны М. Танка;

2. Раскрыць значэнне тэрміна “верлібр”, а таксама прасачыць гісторыю яго ўзнікнення, станаўлення і развіцця;

3. Вызначыць месца і ролю танкаўскага верлібра ў кантэксце сусветнай паэтычнай традыцыі;

4. Прааналізаваць верлібры паэта 60-х – пачатку 90-х гадоў XX стагоддзя з пункту гледжання абранай тэмы;

5. Вылучыць у верлібравай творчасці паэта 60-х – пачатку 90-х гадоў мінулага стагоддзя вершы, у якіх адлюстроўваецца вобраз роднага краю;

6. Выявіць мастацкія асаблівасці танкаўскіх верлібраў.

Атрыманыя вынікі і навізна: дадзена характарыстыка верлібра, адзначаны яго плюсы і мінусы, як вершаванай формы, вылучаны і прааналізаваны на ўсіх узроўнях структуры мастацкага твора свабодныя вершы М. Танка 60-х – пачатку 90-х гадоў, прысвечаныя роднаму краю, а таксама вызначана месца такіх вершаў у творчасці паэта.

Рэкамендацыі па выкарыстанні атрыманых вынікаў: дадзенае даследаванне можа быць выкарыстана ў працэсе выкладання курса беларускай літаратуры дваццатага стагоддзя, на факультатыўных, краязнаўчых, гуртковых занятках у сярэдняй школе, пры распрацоўках урокаў, пазакласных мерапрыемстваў па беларускай літаратуры ў вучэбных установах Беларусі.

РЕФЕРАТ

Образ родного края в верлибрах Максима Танка 60-х – начале 90-х годов XX века

Объём дипломной работы составляет 60 страниц, список использованных источников – 62 позиции, приложение.

Ключевые слова – поэзия, поэт, произведения, стихотворение, верлибр, свободный стих, родина, родной край, история, культура, природа.

Объект исследования – танковские свободные стихи, написанные поэтом в 60-х – начале 90-х годов XX века.

Предмет исследования – художественная специфика верлибров М. Танка, которые отражают образ родного края.

Цель исследования – анализ танковских верлибров, которые воссоздают образ родного края, на идейно-тематическом, проблемном и формально-поэтическом уровнях структуры художественного произведения.

Задачи исследования:

1. Изучить имеющиеся публикации отечественных исследователей, посвященные осмыслению интеллектуального наследия М. Танка;
2. Раскрыть значение термина “верлибр”, а также проследить историю его возникновения, становления и развития;
3. Определить место и роль танковского верлибра в контексте мировой поэтической традиции;
4. Проанализировать верлибры поэта 60-х – начала 90-х годов XX века с точки зрения выбранной темы;
5. Отобрать из верлибрового творчества поэта 60-х – начало 90-х годов минувшего столетия стихи, воссоздающие образ родного края;
6. Выявить художественные особенности танковских верлибров.

Полученные итоги и новизна: дана характеристика верлибра, отмечены его плюсы и минусы, как стихотворной формы, выделены и проанализированы на всех уровнях структуры художественного произведения свободные стихотворения М. Танка 60-х – 90-х годов XX века, посвященные родной стороне, определено место таких стихотворений в творчестве поэта.

Рекомендации по использованию полученных результатов: данное исследование может быть использовано в процессе преподавания курса белорусской литературы двадцатого века, на факультативных, краеведческих, кружковых занятиях в средней школе, при разработках уроков, внеклассных мероприятий по белорусской литературе в учебных заведениях Беларуси.

ABSTRACT

The image of the native land in the free verses by Maxim Tank in the 60's – early 90's of the 20th century .

The volume of research paper – 60 pages, the list of used sources – 62 items, the application.

Key words – verlibr, poem, native land, poetry, compositions, history, homeland, nature, poet, free verse.

The object of the research is the free verses by M. Tank, written in the 60s – early 90s of the 20th century.

The subject of the research is the artistic specificity of the free verses by M. Tank, which reflect the image of the native land.

The strategic aim is to reveal from the number of free verses written by M. Tank in the 60's and early 90's of the 20th century, precisely those ones that restore the image of the native land and analyze them on the ideological, thematic, problematic and formal-poetic levels of the structure of the work of art.

The objectives of the research :

1. To study the available works of Russian researchers dedicated to understanding the intellectual heritage of M. Tank;
2. Disclose the meaning of the term "free verse", and also, to trace the history of its emergence, formation and development;
3. To determine the place and role of M. Tank's free verse in the context of the world poetic tradition;
4. Analyze the poet's free verses of the 60's – early 90's of the twentieth century, from the point of view of the chosen topic;
5. To select from verlibrovyy works of the poet of the 60th – the beginning of the 90th years of the past century the verses recreating an image of the native land
6. Identify the artistic features of free verses written by M. Tank.

The received results and novelty: the characteristic of a free verse is given, his pluses and minuses as poetic form, free poems of M. Tank of the 60th – the 90th years of the XX century, devoted to the native land are allocated and analysed at all levels of structure of the work of art are noted, the place of such poems in works of the poet is certain

Practical recommendations: the results obtained can be used while teaching the course of Belarussian literature of the twentieth century, for optional classes, history, extracurricular activities on belarussian literature in educational establishments in Belarus.